

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 30. januar 2018

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 310 (MOF alm. del) stillet 2. januar 2018 efter ønske fra Simon Kollerup (S).

Spørgsmål nr. 310

”Ministeren bedes kommentere de væsentligste konklusioner i Den Europæiske Revisionsrets særberetning ”Forgrønnelse: en mere kompleks indkomststøtteordning, som endnu ikke er miljømæssige effektiv, jf.

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_21/SR_GREENING_DA.pdf.”

Svar

Spørgsmålet har været forelagt Landbrugsstyrelsen, der om særberetningen oplyser at:

”Revisionsrettens særberetning nr. 21 vedrørende udformningen af grønningsbestemmelserne og de to første års gennemførelse peger generelt på, at grønning, som den gennemføres på nuværende tidspunkt, næppe vil forbedre den fælles landbrugspolitik miljø- og klimamæssige resultater i væsentlig grad og fremsætter anbefalinger vedrørende den fremtidige politik.

For så vidt angår gennemførelsen af grønning, peger Revisionsretten i beretningen på, at Kommissionen ikke havde opstillet klare og tilstrækkeligt ambitiøse miljømæssige mål for, hvad grønningen skulle opfylde. Ligeledes nævnes, at Kommissionens oprindelige forslag til grønning var mere ambitiøst i miljømæssig forstand, men at ambitionerne blev sænket under behandlingen af forslaget som led i lovgivningsprocessen. Desuden anfører Revisionsretten, at budgettet for grønning ikke er baseret på et skøn over den økonomiske værdi af de forventede miljø- og klimamæssige fordele, samt at den grønne betaling ikke var baseret på landbrugerens omkostning, hvorfor Revisionsretten finder, at den dybest set fortsat kan betragtes som en indkomststøtteordning.

Revisionsretten bemærker endvidere, at grønning næppe vil have væsentlige fordele for miljøet og klimaet, hvilket skyldes betydelig dødvægt som følge af overlapninger mellem grønning, krydsoverensstemmelse, og den normale landbrugspraksis. Desuden er mange bedrifter undtaget kravet om grønning.

Endelig nævner Revisionsretten, at den betydelige kompleksitet, som kendetegner grønning, ikke er berettiget på grund af de sandsynlige resultater af politikken. Komplexiteten skyldes delvist overlap mellem grønning og andre miljøinstrumenter, herunder normerne for god landbrugs- og miljømæssig stand (GLM). Endvidere er det Revisionsrettens vurdering, at medlemslandene anvender fleksibiliteten i grønningsreglerne til at begrænse byrderne for landmændene og sig selv i stedet for at maksimere den forventede miljø- og klimamæssige fordel.

På grundlag af beretningens konklusioner fremsætter Revisionsretten to anbefalinger til den kommende landbrugspolitik. For det første bør Kommissionen udarbejde en fuldstændig interventionslogik for EU's miljø- og klimaindsats inden for landbruget, som omfatter specifikke mål og er baseret på et opdateret videnskabeligt grundlag.

For det andet bør Kommissionen ved udarbejdelsen af sit forslag til den kommende landbrugsreform post 2020 gøre status for gennemførelsen af den aktuelle fælles landbrugspolitik samt anvende en række principper ved udformningen, herunder at kravene vedrørende overholdelse af miljønormer skal være mere vidtgående end miljølovgivningens krav. Desuden kan specifikke lokale miljømæssige og klimarelaterede behov mest hensigtsmæssigt adresseres gennem stærkere programmerede tiltag. Medlemslandene skal ligeledes ved valg af frivillige elementer kunne påvise, at de valgte muligheder er effektive med hensyn til at opfylde de politiske mål.

Kommissionen nævner i sit svar vedrørende særberetningens resultater, at grønning efter Kommissionens mening har potentiale til at forbedre den fælles landbrugspolitikens miljø- og klimamæssige resultater sammenholdt med perioden før dens gennemførelse. Endvidere anføres, at der er vedtaget en række lovmæssige ændringer for både at forenkle ordningens funktion og forbedre dens miljømæssige resultater. For eksempel er der med virkning fra 2018 indført forbud mod at anvende pesticider på miljøfokusområder, hvilket i høj grad forbedrer de miljømæssige resultater af grønning. Videre anfører Kommissionen, at det er en afkoblet indkomststøtte, der belønner landbrugere for at levere basale offentlige goder. I forhold til de grønne krav tager Kommissionen ikke kun hensyn til de ændringer af landbrugernes praksis som følger af kravene, men også opretholdelsen af eksisterende praksis set i lyset af tendens til intensivering.

Kommissionen kan generelt set acceptere Revisionsrettens anbefalinger, men tager det forbehold, at man på nuværende tidspunkt ikke er i stand til at give konkrete tilsagn vedrørende lovgivningsforslag for perioden efter 2020."

Jeg tager Revisionsrettens rapport til efterretning og bemærker, at regeringen arbejder for, at der sikres bedre sammenhæng mellem den fælles landbrugspolitik og håndteringen af fælles biodiversitets-, klima- og miljøudfordringer. Endvidere arbejder regeringen for en reel forenkling af politikken. Særberetningen viser blandt andet, at en fælles menu som gælder fra nord til syd og fra øst til vest i EU ikke nødvendigvis er den mest hensigtsmæssige politik. I den sammenhæng er Kommissionens tanker om at give mulighed for større grad af subsidiaritet og politisk kohærens mellem landbrugspolitikken og EU-mål også interessante, idet medlemsstaterne herved kan gives mulighed for at udvikle hensigtsmæssige og mere effektive instrumenter.

Esben Lunde Larsen

/

Jacob Nielsen